

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10756 af 04/10/2005 (Historisk)

**Ankestyrelsens principafgørelse M-2-05 om boligstøtte - tilbagebetaling -
efterregulering - oplysningspligt - social pension - tilkendt med
tilbagevirkende kraft - mod bedre vidende**

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: J.nr.: 8500002-05

Ankestyrelsens principafgørelse M-2-05 om boligstøtte - tilbagebetaling - efterregulering - oplysningspligt - social pension - tilkendt med tilbagevirkende kraft - mod bedre vidende

Resume:

Social pension tilkendt med tilbagevirkende kraft kunne ikke begrunde krav om tilbagebetaling af boligstøtte efter reglerne om efterregulering.

Ankestyrelsen fandt ikke, at der var en klar hjemmel i boligstøtteleven, der omfattede udbetaling af social pension tilkendt med tilbagevirkende kraft.

Ankestyrelsen fandt heller ikke at ansøger havde tilsidesat sin oplysningspligt ved boligstøttens udbetaling i den periode, hvor pensionen var tilkendt med tilbagevirkende kraft, eller i øvrigt modtaget boligstøtten mod bedre vidende.

Love:

Lov om individuel boligstøtte - lovbekendtgørelse nr. 75 af 19. januar 2005 - § 47, stk. 1

Sagsfremstilling:

En kvinde, der var boligstøttemodtager, havde fælles bopæl med sin søn. Sønnen fik ved brev af 28. november 2003 meddelelse om, at hans ansøgning om førtidspension var behandlet, og at han var bevilget førtidspension med virkning fra 1. september 2003.

Den 23. februar 2004 meddelte boligstøttekontoret, at kvinden ikke var berettiget til boligstøtte. Årsagen var, at forholdet mellem husstandsindkomsten og det lejegrundlag boligstøtten skulle beregnes efter, ikke berettigede til boligstøtte.

Kommunen henviste til, at sønnen var bevilget førtidspension fra den 1. september 2003, hvorfor kvinden ikke var berettiget til boligstøtte fra denne dato, idet den samlede husstandsindkomst fra denne dato oversteg grænsen for boligstøtte.

Kvinden henvendte sig til en konsulentordning med henblik på rådgivning om boligstøtte/boligydelser. Endvidere forventede hun et tilbagebetalingskrav.

Den 1. april 2004 modtog kvinden en beregning af boligstøtten i perioden 1. september 2003 til 31. marts 2004. Det fremgik heraf, at hun havde fået for meget udbetalt boligstøtte i perioden og at gælden udgjorde kr. 8.837.

I forbindelse med kvindens klage over kommunens afgørelse meddelte boligstøttekontoret, at for så vidt angik tilbagebetaling for perioden 1. september til 31. december 2003 var afgørelsen truffet i henhold til boligstøttelevens § 47, stk. 1. For perioden 1. januar til 31. marts 2004 var afgørelsen truffet i henhold til boligstøttelevens § 46, stk. 2.

På baggrund af et brev fra konsulentordningen til nævnet anførte kommunen vedrørende at kvinden havde meddelt, at der var sket ændringer, idet hendes søn var ved at få tilkendt pension, at kontoret dengang havde oplyst hende om, at pension normalt tilkendtes fremadrettet. Imidlertid fik sønnen tilkendt pension med tilbagevirkende kraft. Dette kunne boligstøttekontoret ikke vide, før dette faktisk skete. Det ville sige

det tidspunkt, hvor sønnen fik tilkendt pension. Først på det tidspunkt, hvor boligstøttekontoret fik besked om ændringerne, kunne boligstøttekontoret omregne boligstøtten med tilbagevirkende kraft.

Det sociale nævn stadfæstede kommunens afgørelse.

Kvinden var således ikke berettiget til boligstøtte fra 1. september 2003, og skulle tilbagebetale det for meget udbetalte i boligstøtte i perioden 1. september 2003 til 31. marts 2004.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at efter § 47, stk. 1 i boligstøtteleven kan boligstøttekontoret fremsætte krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte - efterregulering, hvis stigningen i husstandsindkomsten overstiger kr. 18.800 (2003). Efter § 46, stk. 2 i boligstøtteleven skal der ske omberegning i løbet af året, når der er sket en væsentlig forøgelse af husstandsindkomsten (kr.19.400 og derover i 2004).

Hovedprincippet for omberegning og efterregulering er, at den løbende boligstøtte som udgangspunkt skal omberegnes i løbet af året, hvis der sker en væsentlig indkomstændring.

Der skal ske efterregulering og tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte, hvis det efterfølgende viser sig, at husstandens indkomst har været væsentligt højere end den indkomst, der er lagt til grund for boligstøtteberegningen. Dette gælder dog ikke, hvis støttemodtageren godtgør at have oplyst boligstøttekontoret om indkomststigningen, jf. § 47, stk. 4 i boligstøtteleven.

Nævnet lagde ved afgørelsen til grund, at kvinden havde givet meddelelse i løbet af 2003 om, at hendes søn på et tidspunkt ville få tilkendt pension. Der var herved lagt vægt på, at boligstøttekontoret ikke havde bestridt, at hun havde rettet henvendelse i 2003.

Ifølge vejledningspunkt 243 i Socialministeriets vejledning om individuel boligstøtte skal der ved meddelelse om indkomststigning opgøres, hvilken indkomst støttemodtageren herefter i alt må forventes at få for hele det pågældende boligstøtteår (kalenderår) på grundlag af oplysningerne om indkomstforholdene forud for omberegningstidspunktet og den forventede indkomst for den resterende del af året.

Nævnet fandt, at boligstøttekontoret på tidspunktet for kvindens henvendelse om en eventuel indkomststigning ikke havde mulighed for at omberegne boligstøtten for fremtiden. Nævnet havde ved afgørelsen lagt vægt på, at sønnens pension på tidspunktet for henvendelsen endnu ikke var til rådighed, idet den først blev tilkendt med virkning fra den 1. september 2003. Størrelsen af indkomststigningen var således ikke kendt. Nævnet lagde endvidere vægt på, at sønnens pension på henvendelsestidspunktet dermed ikke kunne dække de løbende boligudgifter, som boligstøtten var beregnet til at dække.

Nævnet fandt således ikke, at den blotte henvendelse med oplysning om en eventuel indkomststigning kunne forhindre et eventuelt senere tilbagebetalingskrav.

Nævnet lagde ved afgørelsen i stedet til grund, at indkomststigningen var en realitet, da sønnen ved kommunens afgørelse af 28. november 2003 blev tilkendt førtidspension med tilbagevirkende kraft fra 1. september 2003.

Da pensionen således havde været til sønnens rådighed fra den 1. december 2003, fandt nævnet, at kvinden på dette tidspunkt burde have oplyst boligstøttekontoret om indkomststigningen.

På denne baggrund, og da indkomststigningen i 2003 var på mere end kr. 18.800 og i 2004 på mere end kr. 19.400 opsummeret for hele år 2004, var det korrekt og i overensstemmelse med gældende regler, at boligstøttekontoret havde foretaget efterregulering i 2003 og omberegning i 2004, og stillet krav om tilbagebetaling af det for meget udbetalte boligstøtte i perioden 1. september 2003 - 31. marts 2004.

Kvinden klagede over nævnets afgørelse.

I klagen til Ankestyrelsen blev det anført, at kvinden i december måned 2003 fik besked om, at sønnen var pensionsberettiget og kontaktede derfor boligstøttekontoret atter engang for at fortælle dette.

Nævnet bemærkede ved genvurderingen, at kvinden bl.a. havde oplyst, at hun havde rettet henvendelse til boligstøttekontoret i december 2003, hvor hendes søn modtog pensionsbevillingen.

Boligstøttekontoret havde hertil oplyst, at det af boligstøttesagen fremgik, at kvinden havde haft telefonisk kontakt til boligstøttekontoret den 5. januar 2004 vedrørende bevilling af pension til sønnen.

Nævnet anførte herefter i forbindelse med genvurderingen, at der ikke i sagen var dokumentation for, at kvinden havde rettet henvendelse til boligstøttekontoret i december 2003. Nævnet bemærkede i den forbindelse, at når der i en sag var uenighed om de faktiske omstændigheder, kunne nævnet kun lægge vægt på de dokumenterede påstande.

Sagen blev behandlet i principielt møde alene med henblik på afklaring af rækkevidden af boligstøttelovens § 47 om efterregulering i situationer, hvor indkomsten var ydet med tilbagevirkende kraft.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at kommunen ikke havde været berettiget til at kræve tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte i perioden 1. september til 30. november 2003, jf. boligstøttelovens § 47, stk. 1 og 4.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.

Der var ved afgørelsen lagt til grund, at kvinden havde fælles bopæl med sønnen i året 2003. Han fik ved kommunens afgørelse af 28. november 2003 meddelelse om, at han var tilkendt førtidspension med virkning fra 1. september 2003.

Der var endvidere lagt til grund, at det ikke var godtgjort, at kvinden i 2003 havde meddelt boligstøttekontoret om ændringen.

Det fremgår af boligstøttelovens § 47, stk. 1, at overstiger den faktiske husstandsindkomst den efter § 8 beregnede husstandsindkomst med mindst 18.800 kr., skal den for meget modtagne boligstøtte tilbagebetales.

Af stk. 4 fremgår, at stk. 1 ikke finder anvendelse, såfremt ansøgeren godtgør at have givet kommunalbestyrelsen meddelelse om indkomstændringer ud over den i stk. 1 nævnte grænse.

Ankestyrelsen har endeligt lagt til grund, at det er en forudsætning for at kræve tilbagebetaling efter boligstøtteloven, at det for meget udbetalte kan henføres til modtagerens manglende overholdelse af oplysningspligten, og at betingelserne for at kræve tilbagebetaling af ydelser efter boligstøtteloven er til stede ved udbetaling af boligstøtten.

Ankestyrelsen har tidligere taget stilling til en lignende problemstilling, hvor en boligstøttemodtager ikke havde haft mulighed for at oplyse om ændringen.

I SM M-1-05 har Ankestyrelsen truffet afgørelse i en sag om skibsanparter og efterregulering sammenholdt med oplysningspligten.

Ankestyrelsen fandt heri, at underretning i 2003 om, at den skattepligtige indkomst for 2002 blev forhøjet med tilbagevirkende kraft på grund af salg af anparter i et skibsanpartsselskab, ikke medførte tilbagebetaling af boligstøtten i 2002.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at det var afgørende for at kræve tilbagebetaling efter boligstøttelovens § 47, stk. 1, at myndighederne kunne fastslå en faktisk indkomststigning ud over de i § 47, stk. 1 nævnte grænser og godtgøre, at denne indkomststigning var uoplyst på grund af, støttemodtageren havde tilsidesat sin oplysningspligt efter § 47, stk. 4.

Ankestyrelsen fandt ikke, at støttemodtageren havde tilsidesat sin oplysningspligt i 2002.

Ankestyrelsen fandt heller ikke, at støttemodtageren havde modtaget boligstøtten i 2002 mod bedre vidende.

Sammenholdt med denne afgørelse fandt Ankestyrelsen, at kvinden ikke for perioden 1. september til 30. november 2003 havde tilsidesat sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende havde modtaget boligstøtte i denne periode.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at afgørelsen om sønnens pension først blev meddelt af kommunen den 28. november 2003.

Ankestyrelsen fandt således ikke, at der i boligstøtteloven var tilstrækkelig klar hjemmel til at kræve boligstøtten tilbagebetalt på baggrund af, at pensionen var tilkendt med tilbagevirkende kraft.

Sagen hjemvistes herefter til kommunens boligstøttekontor med henblik på at meddele kvinden en ny afgørelse om efterregulering. Ved den ny afgørelse skulle der ses bort fra den del af sønnens pension, som var ydet med tilbagevirkende kraft.